

ЗМІНИ КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ ГОСТРОМУ ПАНКРЕАТИТІ

Горбатюк О.М.¹, Фтемова Т.С.¹, Чайковський О.А.², Оганесян І.Г.³

¹Відділ державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Кам'янець-Подільського районного управління ГУ Держпродслужби у Хмельницькій області

²Кам'янець-Подільський районний відділ Державної установи «Хмельницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»

³Навчально-науковий медичний інститут

НТУ «Харківський політехнічний університет»

кафедра клінічної лабораторної діагностики, вірусології та імунології

Патологія підшлункової залози є однією з найбільш актуальних проблем клінічної гастроентерології. Найбільш згубний вплив на морфологічну структуру підшлункової залози викликає хронічний стрес у вигляді хронічного запалення на тлі жиру, білкова і балонна клітинна дистрофія. Тривала гіперфункція підшлункової залози у відповідь на несприятливі фактори спричинює розвиток недосконалої променевої структури паренхіми, системний аутоліз, підвищення регенеративної активності. Крім того, тривале функціональне навантаження клітин підшлункової залози потенціює дистрофічні зміни в цитоплазмі та ядрах клітин, а це може додатково призвести до виснаження їх функцій.

Ці зміни в організмі спричиняють стрес-ефект, що призводить до гіперкатехоламінемії, що спричинює пошкодження мембранних клітин та активацію катаболічних процесів, а це певною мірою посилює пошкодження тканин. Ця активація симпатичної нервової системи викликає розлади мікроциркуляції. Реалізація цих механізмів ураження у хворих деструктивним панкреатитом запускає епігенетичні процеси програмування, що регулюють швидкість наростання дистрофії.

В уражених тканинах ділянках при серйозному стані активізуються апоптотичні клітини, більше знижує щільність капілярів, внаслідок змін диференціювання слизового епітелію та розвитку дисфункції ендотелію. Узагальнюючи механізми ураження тканин підшлункової залози у хворих з несприятливими зовнішніми факторами та на тлі хронічного запального стресу, можна зробити узагальнення, яке значною мірою визначається подібністю патогенетичного ланцюга ураження клітин підшлункової залози внаслідок несприятливих екзогенних шкідливих фактори. Незважаючи на різні першопричини патологічних деструктивних змін в органах, подальший перебіг патологічного процесу характеризується подібними механізмами, оскільки будь-який фактор, дія якого вимагає появи адаптаційних реакцій є стресовим фактором.

Реакція організму на стрес - це реакція, спричинена активацією катехоламінів АКТГ та глюкокортикоїдів надниркових залоз, системи ренін-ангіотензин-альдостерон та антидіуретичного гормону. Кінцевим механізмом гормонально-гуморального механізму регуляції є активація гіпофізарно-надниркової системи. Гіперфункція та активація біогенно-катехоламінового комплексу може на останньому етапі призвести до виснаження та порушення клітинного дихання та запуску поліорганної недостатності на тлі важкого деструктивного панкреатиту.